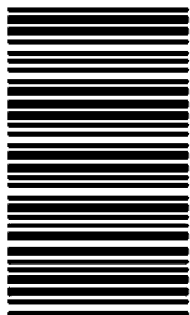

کد کنترل

611

C

611C

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«در زمینه مسائل علمی، باید دنبال قلّه بود.»
مقام معظم رهبری

عصر جمعه

۱۴۰۲/۱۲/۰۴

دفترچه شماره ۳ از ۳

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) - سال ۱۴۰۳

فلسفه (کد ۲۱۳۶)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	فلسفه عمومی (فلسفه اسلامی - فلسفه غرب) - منطق	۳۰	۱	۳۰
۲	فلسفه غرب - فلسفه تحلیلی - فلسفه معاصر - فلسفه اسلامی	۵۰	۳۱	۸۰
۳	منطق فلسفی - منطق ریاضی - فلسفه منطق	۵۰	۸۱	۱۳۰
۴	فلسفه علم - تاریخ علم	۵۰	۱۳۱	۱۸۰

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالها و پایین پاسخنامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

فلسفه عمومی (فلسفه اسلامی - فلسفه غرب) - منطق:

- ۱- علوم از کدام جهت، به فلسفه نیازمند هستند؟
  - (۱) روش
  - (۲) مبادی
  - (۳) مسائل
  - (۴) غایت
- ۲- الماهیه التامة التي لها آثار خاصه حقیقه، تسمی من حیث هی کذلک .....
  - (۱) نوعاً
  - (۲) جنساً
  - (۳) فصلاً
  - (۴) عرضاً
- ۳- قول زیر درباره حقیقت جسم، به چه کسی منسوب است؟

«و هو أن الجسم مرکب من اجزاء لا تتجزى غیرمتناهیة»

  - (۱) ارسطو
  - (۲) افلاطون
  - (۳) متکلمین
  - (۴) نظام
- ۴- رابطه بین «واحد و کثیر»، کدام است؟
  - (۱) تضایف
  - (۲) تقابل بالعرض
  - (۳) تقابل بالذات
  - (۴) تشکیک در وجود
- ۵- امری که بدون واسطه، عارض موضوع شود، خواه آن امر اعم از موضوع یا اخص از موضوع یا مساوی موضوع باشد، چه نامیده می شود؟
  - (۱) عرضی
  - (۲) عرض ذاتی
  - (۳) عرض عام
  - (۴) عرض خاص
- ۶- عبارت زیر، کدام مرتبه عقل را بیان می کند؟

«و هو تعقله النظریات بتوسیط البدیهیات و إن کانت مرتبة بعضها علی بعض»

  - (۱) بالفعل
  - (۲) بالملکه
  - (۳) هیولانی
  - (۴) مستفاد
- ۷- عبارت زیر در خصوص صفات ذاتیه خداوند، بیانگر نظر کدام گروه است؟

«أنها عین الذات المتعالیه و کلّ واحدة منها عین الاخری»

  - (۱) اشاعره
  - (۲) حکما
  - (۳) متکلمین
  - (۴) کرامیه
- ۸- از عبارت زیر، در اثبات کدام مسئله فلسفی استفاده می شود؟

«إننا نتصور اموراً غیر موجوده فی الأعیان و نحکم علیها احکاماً ثبوتیه واقعیه»

  - (۱) اصالت وجود
  - (۲) وجود ذهنی
  - (۳) اشتراک معنوی وجود
  - (۴) بداهت مفهوم وجود
- ۹- کدام مورد، نحوه «وجود لغیره» را توضیح می دهد؟
  - (۱) وجود لغیره، تنها از ذات ماهیت دیگر، طرد عدم می کند.
  - (۲) انواع تام جوهری، بهترین دلیل بر تحقق وجودهای لغیره هستند.
  - (۳) وجود لغیره، هم از ماهیت خود و هم از ذات ماهیت دیگر، طرد عدم می کند.
  - (۴) وجود لغیره، هم از ماهیت خود طرد عدم می کند و هم از عدم زائد بر ماهیت دیگر.

- ۱۰- عبارت زیر، کدام قسم از حدوث را بیان می‌کند؟
«کون ماهیه الموجوده المعلوله مسبوقه بعدمها المتقرر فی مرتبه علتها بما انها ينتزع عدمها بعدها عن علتها و إن کانت علتها واجدة لکمال وجودها بنحو اعلى و اشرف»
- (۱) بالحق (۲) دهری (۳) زمانی (۴) علی
- ۱۱- تأکید بر اصل بافت (اینکه معنای یک واژه در بافت یک جمله یا گزاره مورد بررسی قرار می‌گیرد)، در اندیشه کدام فیلسوف مشهودتر است؟
- (۱) فرگه (۲) راسل (۳) کواین (۴) ویتگنشتاین
- ۱۲- کدام حوزه پژوهشی، نخستین خاستگاه علم هرمنوتیک بوده است؟
- (۱) ادبیات (۲) الهیات (۳) فلسفه (۴) هنر
- ۱۳- دو مفهوم اساسی مطرح در کتاب هستی و نیستی سارتر، کدام است؟
- (۱) ثبات و تغییر (۲) علت و معلول (۳) فی‌نفسه و لِنفسه (۴) وحدت و کثرت
- ۱۴- کدام عبارت، بیانگر نظر بارکلی در باب تصورات کلی است؟
- (۱) تصویری کلی که دارای وجودی مثالی است.
(۲) تصویری جزئی که بازنمای همه تصورات جزئی از یک نوع است.
(۳) تصویری کلی که حاصل انتزاع ویژگی‌های مشترک افراد یک کلی است.
(۴) تصویری جزئی از آن جهت که ویژگی‌های جزئی یک مصداق را نشان می‌دهد.
- ۱۵- ارسطو کدام کلی را واقعی و انضمامی می‌داند؟
- (۱) طبیعی (۲) عقلی (۳) نفسانی (۴) مثالی
- ۱۶- کدام عبارت بیانگر نظر اسپینوزا در باب جبر است؟
- (۱) آنکه به صرف ضرورت طبیعتش عمل کند.
(۲) آنکه در اعمال خویش موجب بالذات باشد و فقط براساس ذاتیات خود عمل کند.
(۳) آنکه در وجود و افعال خویش به موجب شیء دیگر به نسبت ثابت معینی فعل انجام دهد.
(۴) آنکه در افعال خود، تنها به موجب خود عمل کند و هیچ شیء دیگر نتواند به نسبت معینی در او تأثیر بگذارد.
- ۱۷- هگل، سومین مرحله از پدیدارشناسی تاریخی آگاهی را چه می‌نامد؟
- (۱) آگاهی (۲) خودآگاهی (۳) یقین (۴) عقل
- ۱۸- بحث از جبر و اختیار (دترمینیسم و آزادی اراده)، ذیل کدام مبحث فلسفه نقادی کانت قرار می‌گیرد؟
- (۱) ایده‌آل عقل محض (۲) روش‌شناسی عقل محض
(۳) مغالطات عقل محض (۴) تعارضات عقل محض
- ۱۹- از دیدگاه اسپینوزا، اشیایی همچون میز، صندلی، درخت، سنگ و ... اصطلاحاً تحت چه عنوانی طبقه‌بندی می‌شوند؟
- (۱) جواهر جسمانی متناهی (۲) صفات متناهی امتداد
(۳) حالات متناهی امتداد (۴) حالات نامتناهی امتداد
- ۲۰- در کدام مورد، احتمال اثرپذیری ارسطو از پروتاگوراس بیشتر است؟
- (۱) ضرورت حاکم بر برهان (۲) نحوه بحث از الوهیت و خدا
(۳) لزوم جامع و مانع بودن تعریف (۴) نسبت جاری در حکمت عملی
- ۲۱- عکس نقیض مخالف نقض محمول قضیه‌ای، سالبه کلیه است. این قضیه نتیجه قیاسی در شکل دوم است. مقدمات این قیاس کدام است؟
- (۱) سالبه جزئی و موجبه کلیه (۲) موجبه کلیه و سالبه کلیه
(۳) موجبه کلیه و موجبه کلیه (۴) موجبه جزئی و سالبه کلیه

- ۲۲- صغرای قیاسی در شکل اول، عکس نقیض ندارد. نتیجه این قیاس، حتماً کدام است؟
 (۱) جزئیة (۲) سالبه (۳) کلیه (۴) موجبه
- ۲۳- A نتیجه قیاسی در شکل دوم و B نتیجه قیاسی در شکل سوم است. A و B، قیاسی در شکل چهارم تشکیل داده‌اند. نقض محمول نتیجه این قیاس، کدام است؟
 (۱) سالبه جزئیة (۲) سالبه کلیه
 (۳) موجبه جزئیة (۴) موجبه کلیه
- ۲۴- در جمله موجبه صادقی، «قیاس مرکب» موضوع و «قیاس خلف» محمول است. نقیض این جمله در کدام اشکال می‌تواند صغری باشد؟
 (۱) اول و دوم (۲) اول و سوم
 (۳) دوم و چهارم (۴) سوم و چهارم
- ۲۵- اگر A نتیجه یک تناقض منطقی باشد آنگاه درباره A ~ کدام مورد صحیح است؟
 (۱) چیزی نمی‌توان گفت. (۲) می‌توان گفت تناقض منطقی است.
 (۳) می‌توان گفت صدق منطقی است. (۴) می‌توان گفت ممکن الصدق است.
- ۲۶- فرمول $(P \rightarrow Q) \equiv (Q \rightarrow P)$ ، هم ارز کدام فرمول است؟
 (۱) $P \equiv Q$ (۲) $P \wedge Q$ (۳) $P \vee Q$ (۴) $P \rightarrow Q$
- ۲۷- اگر $A \rightarrow B \vdash C$ ، آنگاه کدام دسته از جملات، ناسازگارند؟
 (۱) $B, \sim C$ (۲) $A, \sim C$ (۳) $\sim A, C$ (۴) $\sim B, C$
- ۲۸- دو جمله زیر، کدام نسبت منطقی زیر را با هم دارند؟

A : $Fa \rightarrow (a \neq b)$

B : $\sim Fb$

- (۱) فقط $A \vdash B$
 (۲) فقط $B \vdash A$
 (۳) نه $A \vdash B$ و نه $B \vdash A$
 (۴) هم $A \vdash B$ و هم $B \vdash A$
- ۲۹- کدام استنتاج، معتبر نیست؟
 (۱) $\exists x \forall y (x = y) \vdash \forall x \exists y (x = y)$
 (۲) $\exists x \exists y (x = y) \vdash \forall x \exists y (x = y)$
 (۳) $\exists x \exists y (x = y) \vdash \forall x \forall y (x = y)$
 (۴) $\exists x \forall y (x = y) \vdash \forall x \forall y (x = y)$
- ۳۰- جمله $\forall x \forall y (Fxy \wedge Fyx \rightarrow x = y)$ ، کدام جمله زیر را نتیجه می‌دهد؟
 (۱) $\forall x \forall y (x \neq y \rightarrow \sim Fxy)$
 (۲) $\forall x \forall y (x = y \rightarrow \sim Fxy)$
 (۳) $\forall x \forall y (\sim Fxy \rightarrow x = y)$
 (۴) $\forall x \exists y (\sim Fxy \rightarrow x = y)$

فلسفه غرب - فلسفه تحلیلی - فلسفه معاصر - فلسفه اسلامی:

- ۳۱- کدام مورد، مراحل پدیدارشناسی تاریخی آگاهی در اندیشه هگل را نشان می‌دهد؟
 (۱) آگاهی - یقین - عقل
 (۲) خودآگاهی - علم - عقل
 (۳) آگاهی - خودآگاهی - عقل
 (۴) خودآگاهی - آگاهی - یقین

- ۳۲- مهم‌ترین مفهوم در عرفان اکهارت، کدام است؟
 (۱) تبئل (۲) عشق (۳) فقر (۴) معرفت
- ۳۳- کدام نظریه، در ویتگنشتاین اول مورد تأکید قرار گرفته است؟
 (۱) کاربردی زبان (۲) تصویری زبان (۳) بازی‌های زبانی (۴) شباهت خانوادگی
- ۳۴- در منظومه فکری کدام فیلسوف، کمتر بر موضوع اخلاق تأکید شده است؟
 (۱) هیدگر (۲) نیچه (۳) مک‌اینتایر (۴) آنسکوم
- ۳۵- در فلسفه کدام فیلسوف پراگماتیست آمریکایی، «اخلاق بدون هستی‌شناسی» مطرح شده است؟
 (۱) براندوم (۲) پاتنم (۳) رورتی (۴) کواین
- ۳۶- افلاطون، کدام رساله‌اش را به‌طور خاص به موضوع آخرت‌شناسی، اختصاص داده است؟
 (۱) آپولوژی (۲) جمهوری (۳) فایدروس (۴) فایدون
- ۳۷- کدام مورد در خصوص کتاب «تقسیمات طبیعت» یوهانس اسکوتوس اریجینا (ژان اسکات اوریژن)، درست نیست؟
 (۱) تبیینی عرفانی از جهان ارائه می‌دهد.
 (۲) به مباحث خاص حوزه طبیعیات می‌پردازد.
 (۳) طبیعت را در معنایی پیشاسقراطی و عام لحاظ می‌کند.
 (۴) آموزه‌های دیونوسوسی را به زبان لاتینی شرح و بسط می‌دهد.
- ۳۸- در کدام مورد، فیلسوفان پیشاسقراطی، الگویی برای به اصطلاح نهضت سوفسطایی بودند؟
 (۱) تأکید بر تقابل طبیعت با عرف (۲) پرداختن به مباحث حیات مدنی
 (۳) کنار گذاشتن تبیین الهیاتی - اساطیری (۴) توجه کردن به مباحث معرفت‌شناختی
- ۳۹- افلاطون در کدام محاوره خویش، به‌طور خاص به مبحث زبان و نسبت آن با واقعیت می‌پردازد؟
 (۱) جمهوری (۲) سوفسطایی (۳) پروتاگوراس (۴) کراتولوس
- ۴۰- سعادت حقیقی آدمی در اندیشه اسپینوزا، کدام است؟
 (۱) عشق عقلانی به خداوند
 (۲) تلاش برای تحقق مطلق اراده
 (۳) برخورداری از لذات در حد اعتدال
 (۴) نفی بنیادین تمامی انفعالات نفسانی و تبعیت از عقل محض
- ۴۱- از دیدگاه کانت، احکام ..... متناظر با مقوله ..... و احکام کلی متناظر با مقوله ..... است.
 (۱) جزئی - وحدت - تمامیت (۲) حمله - جوهریت - کثرت
 (۳) سلبی - عدم - ضرورت (۴) شرطی - علیت - وحدت
- ۴۲- کدام مورد، دیدگاه جرج بارکلی را در باب ایدئالیسم به درستی بیان می‌کند؟
 (۱) متعلقات بی‌واسطه ذهن، خود اشیا هستند.
 (۲) متعلقات بی‌واسطه ذهن، تصورات هستند و این تصورات همان اشیا هستند.
 (۳) متعلقات بی‌واسطه ذهن، تصورات هستند و این تصورات ربطی به اشیا واقعی ندارند.
 (۴) متعلقات بی‌واسطه ذهن، تصورات هستند و این تصورات، حکایت از اشیا واقعی می‌کنند.
- ۴۳- کدام فیلسوف، گزاره‌های ریاضی را فرضیه‌های تجربی می‌داند؟
 (۱) جرج بارکلی (۲) دیوید هیوم (۳) رنه دکارت (۴) جان استوارت میل

- ۴۴- طرفین دور دکارتی کدام اند؟
 (۱) وضوح و تمایز چون ملاک حقیقت - یقین به وجود خداوند
 (۲) وضوح و تمایز چون ملاک حقیقت - اتقان شناخت عقلی
 (۳) اتقان شناخت حسی - باور به وجود سه جوهر
 (۴) اتقان شناخت حسی - اتقان شناخت عقلی
- ۴۵- مطابق با اثر تأملات دکارت، اولین تکیه‌گاه یقینی برای خروج از شک کدام است؟
 (۱) جهان محسوس (۲) حقایق ریاضی (۳) حقایق الهی (۴) من اندیشنده
- ۴۶- کانت «آگاهی ادراکی محض» را نسبت میان کدام مورد می‌داند؟
 (۱) عقل و فاهمه (۲) زمان و مکان
 (۳) مقولات حس و فاهمه (۴) عامل معرفت و کثرات شهود
- ۴۷- کدام مورد، بیانگر انقلاب کپرنیکی کانت است؟
 (۱) ذهن اشیا را از عدم خلق می‌کند.
 (۲) واقعیت، مبدل به ذهن انسان و تصورات آن می‌شود.
 (۳) متعلقات معرفت باید با ساختار ذهن ما مطابقت پیدا کند.
 (۴) ذهن صور شناسایی خود را بر تجربه‌های باطنی تحمیل می‌کند.
- ۴۸- در کدام مکتب، «اصالت ماده» و «عقل‌گرایی» به‌طور مشترک پذیرفته می‌شود؟
 (۱) اپیکوری (۲) رواقی (۳) کلبی (۴) مشایی
- ۴۹- نظریه آنالوگیا (تماثل) را توماس آکویناس، در چه زمینه‌ای مطرح کرده است؟
 (۱) آفرینش (۲) آخرت‌شناسی (۳) زبان دینی (۴) شأن وجودی کلیات
- ۵۰- کدام‌یک، مورد توافق پوزیتیویست‌ها و راسل قرار گرفته است؟
 (۱) نفی اندیشه معرفت وصف‌ناپذیر (۲) باور به اصل تحقیق‌پذیری همچون ملاک معناداری
 (۳) آنچه قابل اثبات یا ابطال نباشد، بی‌معناست. (۴) دو گزاره دارای مؤید یکسان، معنی یکسان دارند.
- ۵۱- از نظر فرگه، صدق، چگونه امری است؟
 (۱) زائد (۲) دال بر مطابقت (۳) مبتنی بر انسجام (۴) وابسته به وضوح و بداهت
- ۵۲- کدام مورد، توصیف درستی از منطق‌گرایی راسل ارائه می‌کند؟
 (۱) منطق‌گرایی، فروکاستن حقایق ریاضی به حقایق منطقی است.
 (۲) منطق‌گرایی، فروکاستن حقایق منطقی به حقایق ریاضی است.
 (۳) منطق‌گرایی، زبان صوری را همان زبان طبیعی و متعارف می‌داند.
 (۴) منطق‌گرایی، زبان طبیعی را مقدم بر زبان ایدئال می‌داند.
- ۵۳- از نظر ویتگنشتاین، صورت مشترک میان یک گزاره صادق و امر واقع متناظر آن، کدام است؟
 (۱) اثبات‌پذیر (۲) ابطال‌پذیر (۳) گفتنی (۴) نشان‌دانی
- ۵۴- برتراند راسل با کدام نظر ویتگنشتاین متقدم، مخالف است؟
 (۱) نظریه تصویری زبان
 (۲) نمی‌توان چیزی درباره جهان به‌مثابه یک کل گفت.
 (۳) گزاره‌های منطق و ریاضیات محض، همان‌گویی هستند.
 (۴) گزاره‌های اتمی به‌لحاظ منطقی، مستقل از یکدیگر هستند.

- ۵۵- جورج ادوارد مور، قائل به کدام عبارت، در باب مفهوم «خوب» نیست؟
 (۱) خوب تعریف‌پذیر است.
 (۲) چیزهای خوب تعریف‌ناپذیرند.
 (۳) خوب یک مفهوم بسیط است.
 (۴) خوب کیفیت ناطبیتی اعیان طبیعی است.
- ۵۶- راسل در باور به وحدت‌انگاری خنثی، با کدام فیلسوف پراگماتیست هم‌رای است؟
 (۱) جان دیوئی (۲) چارلز پیرس (۳) فردیناند شیلر (۴) ویلیام جیمز
- ۵۷- فیلسوفان زبان متداول و مرلوپونتی به ترتیب بر کدام کلام تأکید دارند؟
 (۱) منطوق - منطوق (۲) ناطق - ناطق (۳) منطوق - ناطق (۴) ناطق - منطوق
- ۵۸- فوکو در تحلیل پدیده‌ها و رویدادها در دوره‌های اول، دوم و سوم فکری خود، به ترتیب، از چه روش فلسفی استفاده می‌کند؟
 (۱) تبارشناسی - ساختارگرایی - دیرینه‌شناسی (۲) دیرینه‌شناسی - تبارشناسی - ساختارگرایی
 (۳) ساختارگرایی - دیرینه‌شناسی - تبارشناسی (۴) ساختارگرایی - تبارشناسی - دیرینه‌شناسی
- ۵۹- در ترکیب فلسفه ژان پل سارتر، حضور کدام گرایش‌ها، بیشتر مشهود است؟
 (۱) اگزیستانسیالیسم و پوزیتیویسم (۲) اگزیستانسیالیسم و مارکسیسم
 (۳) پدیدارشناسی و پوزیتیویسم (۴) هرمنوتیک و مارکسیسم
- ۶۰- دلوز در نقد فلسفه کدام فیلسوف، معتقد است که فلسفه او اجازه نداد اندیشه مبتنی بر «تفاوت» و «کثرت»، بروز کند؟
 (۱) دکارت (۲) کانت (۳) هگل (۴) هایدگر
- ۶۱- هایدگر بیگانگی و بی‌خانمانی (Homelessness) بشر را نتیجه دخالت کدام مورد در زندگی معاصر می‌داند؟
 (۱) دین (۲) تکنولوژی (۳) علم (۴) فلسفه
- ۶۲- در اندیشه کدام فیلسوف، «اخلاق» بر «هستی‌شناسی» مقدم است؟
 (۱) ریکور (۲) گادامر (۳) هایدگر (۴) لویناس
- ۶۳- برای واژه «متن» در هرمنوتیک کدام فیلسوف، معنایی گسترده‌تر نسبت به بقیه در نظر گرفته می‌شود؟
 (۱) دیلتای (۲) ریکور (۳) گادامر (۴) شلاپرماخر
- ۶۴- کدام مورد، در پدیدارشناسی هوسرل ملحوظ نیست؟
 (۱) توجه به شأن تاریخی (۲) تأویل یا ردّ و ارجاع
 (۳) کوشش برای بقای خود اشیا (۴) مطالعه و توصیف محتویات وجدان
- ۶۵- آموزه‌های کدام فیلسوف هرمنوتیست، شباهت زیادی به نظریه بازی‌های ویتگنشتاین دارد؟
 (۱) هایدگر (۲) شلاپرماخر (۳) دیلتای (۴) گادامر
- ۶۶- کدام یک، جزو نوتومیست‌ها به‌شمار نمی‌آید؟
 (۱) امیل بریه (۲) اتین ژیلسون (۳) السدیر مک اینتایر (۴) ژان ماریتن
- ۶۷- از دیدگاه آلتوسر، تمامی نحوه عمل‌های انسان .....
 (۱) ذاتاً ایدئولوژیک هستند.
 (۲) جنبه روان‌شناختی صرف دارند.
 (۳) بر پایه‌های نظری صرف، مبتنی هستند.
 (۴) مستقل از هرگونه ایدئولوژی هستند.
- ۶۸- کدام مورد در باب «تبارشناسی اخلاق» نیچه، صادق نیست؟
 (۱) ارزش‌های اخلاقی را به چشم‌انداز طبقات اجتماعی پیوند می‌زند.
 (۲) به بررسی و صدق صورت‌های گفتمان‌های اخلاقی مربوط می‌شود.
 (۳) نظام‌های اخلاقی را محصول فرایندهای اجتماعی - تاریخی می‌داند.
 (۴) مفاهیمی همچون خوب و بد را برحسب تصوراتی همچون سودمندی و ایثار تفسیر می‌کند.

- ۶۹- کارکردهای قاعده «بسیط الحقیقه» در فلسفه ملاصدرا کدام است؟
- (۱) اثبات توحید - اثبات وجود ذهنی
  - (۲) اثبات علم پیشین خدا به ماسوا - اثبات واجب
  - (۳) اثبات واجب - اثبات عینیت ذات الهی با صفاتش
  - (۴) اثبات عینیت ذات الهی با صفاتش - اثبات علم پیشین خدا به غیر
- ۷۰- در فلسفه اسلامی، برهان «فصل و وصل» برای اثبات کدام مورد است؟
- (۱) ماده اولی
  - (۲) جوهر نفسانی
  - (۳) صورت نوعیه
  - (۴) صورت جسمانی
- ۷۱- واژه «التمامی» در تعبیر «و للوجود الفاعلی التمامی»، دال بر کدام علت است؟
- (۱) فاعلی
  - (۲) صوری
  - (۳) مادی
  - (۴) غایی
- ۷۲- کدام مورد در خصوص نسبت بین «واحد و کثیر» از منظر علامه طباطبایی (ره)، درست است؟
- (۱) تقابل به نحو تضاد است.
  - (۲) تقابل به نحو تضایف است.
  - (۳) تقابل به نحو عدم و ملکه است.
  - (۴) تقابل ندارند، بلکه شأن تشکیکی دارند.
- ۷۳- اصطلاح «ماده» در باب مواد ثلاث، به چه معناست؟
- (۱) حامل استعداد
  - (۲) صفت ماهیت
  - (۳) محل صورت
  - (۴) صفت وجود
- ۷۴- عبارت «فأنکر الذهنی قوم مطلقاً»، ناظر به کدام دیدگاه است؟
- (۱) قول به شبح
  - (۲) قول به اضافه
  - (۳) نظریه انقلاب
  - (۴) انکار اتحاد علم و معلوم
- ۷۵- خواجه نصیرالدین طوسی، قاعده فلسفی «الواحد لایصدر عنه إلا الواحد» را تنها در کدام مورد جاری می‌داند؟
- (۱) خداوند
  - (۲) عقول
  - (۳) فاعل‌های غیرمختار
  - (۴) فاعل‌های غیرمختار و مختار
- ۷۶- نفس مجرد، به اعتبار آنکه فصل نوع است، چه نوع حیثیت وجودی دارد و از حیث تجرد فی ذاته دارای چه نوع وجودی است؟
- (۱) ناعتی - فی نفسه
  - (۲) مجرد - ناعتی
  - (۳) مادی - مجرد
  - (۴) فی نفسه - ناعتی
- ۷۷- اتحاد انوار مجرد در حکمت اشراق، چگونه است؟
- (۱) عقلی
  - (۲) مادی
  - (۳) برزخی
  - (۴) مثالی
- ۷۸- منظور شیخ الرئیس از «واجب الوجود متعین»، کدام است؟
- (۱) تعین ذلک لآنه واجب الوجود
  - (۲) وجود واجب الوجود لازم لتعین
  - (۳) وجود واجب الوجود عارض لتعین
  - (۴) وجود واجب الوجود یقتضی تعین
- ۷۹- دلیل ملاصدرا در رد نظر کسانی که اثر علت را، صیوروت ماهیت موجود می‌دانند چیست؟
- (۱) صیوروت یک امر اعتباری است و نمی‌تواند مورد جعل واقع شود.
  - (۲) مناط نیاز به علت امکان نیست، بلکه تعلق وجود معلول به غیر است.
  - (۳) مناط نیاز به فاعل امکان است و امکان کیفیت نسبت وجود رابطی به ماهیت است.
  - (۴) صیوروت کیفیت اتصاف ماهیت به وجود، قبل و بعد از جعل است و نمی‌تواند مورد جعل قرارگیرد.
- ۸۰- اختلاف اجسام بر اثر چیست؟
- (۱) آثار قائم به اجسام
  - (۲) صور نوعیه منوعه
  - (۳) صور جسمیه مشخصه
  - (۴) عوارض جوهری

منطق فلسفی - منطق ریاضی - فلسفه منطق:

۸۱ - چند مورد از فرمول‌های زیر، قضیه‌ای در نظام K است؟

$$- (\Box p \wedge \Diamond Q) \rightarrow \Diamond(p \wedge Q)$$

$$- \Diamond P \rightarrow ((\Diamond p \rightarrow \Box Q) \rightarrow (\Box P \rightarrow \Box Q))$$

$$- \Diamond(P \vee \sim P)$$

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۸۲ - اصل $\Diamond p \rightarrow \Diamond \Diamond p$ در کدام منطق‌ها اثبات می‌شود؟

$$(۱) K5 و KT \quad (۲) K4 و KT$$

$$(۳) K5 و K4 \quad (۴) K5 و K4 و KT$$

۸۳ - دو فرمول $\Diamond p \equiv \Diamond \sim p$ و $\Diamond p \equiv \Box p$ به ترتیب، در کدام منطق‌ها معتبرند؟

$$(۱) S4 و S5 \quad (۲) S4 و S5 \quad (۳) Ver و Triv \quad (۴) Triv و Ver$$

۸۴ - اصل $\Diamond \Box p \rightarrow \Box \Diamond p$ در سمانتیک کریپکی، کدام شرط را بیان می‌کند؟

$$(۱) پیوستگی \quad (۲) گسستگی$$

$$(۳) هم‌گرایی \quad (۴) واگرایی$$

۸۵ - کدام فرمول، در هر دو نظام اول کریپکی (QML_1) و واقع‌گرا (QML_a)، قضیه است؟

$$(۱) \Box \forall x Fx \supset \forall x \Box Fx \quad (۲) \Diamond \forall x Fx \supset \forall x \Diamond Fx$$

$$(۳) \forall x \Box Fx \supset \Box \forall x Fx \quad (۴) \forall x \Diamond Fx \supset \Diamond \forall x Fx$$

۸۶ - شرط سمانتیکی متناظر با فرمول $\Box p \vee \Box \sim p$ این است که هر جهان، به چند جهان دسترسی دارد؟

$$(۱) حداقل به دو \quad (۲) حداکثر به دو$$

$$(۳) حداقل به یک \quad (۴) حداکثر به یک$$

۸۷ - کدام‌یک، از پیش‌فرض‌های دلالت‌شناسی نظام‌های باز $\Box = Q$ نیست؟ (نظام‌های نرمال)

$$(۱) مصداق نام خاص در همه جهان‌های ممکن، ثابت است.$$

$$(۲) در هر جهان ممکن، دست‌کم اشیای جهان واقع وجود دارد.$$

$$(۳) اشیاء در جهان‌های متفاوت می‌توانند ویژگی‌های متفاوتی داشته باشند.$$

$$(۴) ذاتیات یک فرد در جهان واقع، ذاتیات او در همه جهان‌های ممکن هستند.$$

۸۸ - چند مورد، قضیه‌ای در منطق D_K هستند؟

$$- \text{الف} \quad K \sim \phi \supset K(\phi \supset \psi)$$

$$- \text{ب} \quad P\phi \vee P \sim \phi$$

$$- \text{ج} \quad \sim K \phi \supset K \sim K\phi$$

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۸۹ - با افزودن سه اصل معرفت‌شناختی «تحقیق‌پذیری»، «دانایی» و «صدق» به منطق موجهات S5، کدام فرمول اثبات می‌شود؟

$$(۱) \Box(p \equiv Kp) \quad (۲) \Box(Pq \equiv PPq)$$

$$(۳) K(\Diamond p \vee Pq) \supset (K \Diamond p \vee Pq) \quad (۴) (p \supset Kp) \supset (K \Diamond p \equiv K \Diamond \Diamond p)$$

۹۰- برهان خلف در منطق شهودگرا، چه حکمی دارد؟

- (۱) مطلقاً معتبر است.
 (۲) مطلقاً نامعتبر است.
 (۳) اگر $A \sim$ مستلزم تناقض باشد، A صادق است.
 (۴) اگر A مستلزم تناقض باشد، $A \sim$ صادق است.

۹۱- استدلال زیر، در کدام منطق‌ها درست است؟

اگر همه به من سلام کنند، حالم خوب می‌شود.

پس کسی هست که اگر به من سلام کند، حالم خوب می‌شود.

- (۱) منطق شهودگرا و منطق ربط
 (۲) منطق کلاسیک و منطق آزاد
 (۳) منطق شهودگرا و منطق آزاد
 (۴) منطق کلاسیک و منطق ربط

۹۲- کدام منطق، قاعدهٔ دمورگان را نامعتبر می‌داند؟

- (۱) ربط (۲) شهودگرا (۳) فازی گودل (۴) لوکاشویچ

۹۳- چند مورد از فرمول‌های زیر، در منطق شهودگرا قابل اثباتند؟

$$- \neg \neg \phi \rightarrow \phi$$

$$- \neg \phi \leftrightarrow \neg \neg \neg \phi$$

$$- \neg (\neg \phi \wedge \neg \psi) \rightarrow (\phi \vee \psi)$$

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۹۴- کدام قاعده در منطق ربط R ، معتبر است؟

$$(1) \frac{\sim (P \rightarrow \sim P)}{P}$$

$$(2) \frac{\sim P \vee \sim Q}{P \rightarrow Q}$$

$$(3) \frac{P \rightarrow (Q \vee R)}{(P \rightarrow Q) \vee R}$$

$$(4) \frac{(P \vee Q) \rightarrow R}{P \rightarrow R}$$

۹۵- در سمانتیک چهارارزشی لوکاشویچ، اگر ارزش P, Q, R و S به ترتیب ۱، $\frac{1}{3}$ ، $\frac{2}{3}$ و صفر باشد، ارزش

$\sim (P \wedge Q) \rightarrow \sim (R \vee S)$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۹۶- در منطق‌های فازی لوکاشویچ، کدام قاعده برقرار است؟

$$(1) \frac{P \rightarrow Q}{P \rightarrow (P \rightarrow Q)}$$

$$(2) \frac{P \rightarrow (P \rightarrow Q)}{P \rightarrow Q}$$

$$(3) \frac{P \rightarrow (Q \rightarrow R)}{(P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R)}$$

$$(4) \frac{(P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R)}{P \rightarrow (Q \rightarrow R)}$$

۹۷- در یک مجموعه خوش ترتیب ناتهی، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) عضو ابتدا وجود دارد.
 (۲) عضو انتها وجود دارد.
 (۳) هر عضو، دارای عضو بلافصل بعدی است.
 (۴) هر عضو، دارای عضو بلافصل قبلی است.

۹۸- کدام حکم نادرست است؟ ($P(A)$ ، مجموعه توانی A است.)

$$(1) A \in P(A)$$

$$(2) A \subseteq P(A)$$

$$(3) \emptyset \in P(A)$$

$$(4) \emptyset \subseteq P(A)$$

- ۹۹- اگر $R \cap R^{-1}$ رابطهٔ همانی باشد، آنگاه R کدام است؟
 (۱) انعکاسی (۲) متعدی (۳) متقارن (۴) پاد متقارن
- ۱۰۰- کدام حکم معادل با این است که تابع $f: A \rightarrow A$ ، یک رابطهٔ متعدی است؟
 (۱) اگر $f(x) = y$ آنگاه $f(y) \neq y$ (۲) اگر $f(x) = y$ آنگاه $f(y) = y$
 (۳) اگر $f(y) = y$ آنگاه $f(x) = y$ (۴) اگر $f(y) \neq y$ آنگاه $f(x) = y$
- ۱۰۱- ساختار مرتب $\langle \{p, q, p \rightarrow q\}, \vdash \rangle$ با کدام ساختار، یک ریخت است؟
 (۱) $\langle \{\emptyset, \{\emptyset\}, \{\emptyset, \{\emptyset\}\}\}, \in \rangle$ (۲) $\langle \{\emptyset, \{\}, \{\emptyset, \{\}\}\}, \in \rangle$
 (۳) $\langle \{\emptyset, \{\emptyset\}, \{\emptyset, \{\{\emptyset\}\}\}\}, \in \rangle$ (۴) $\langle \{\emptyset, \{\}, \{\emptyset, \{\{\}\}\}\}, \in \rangle$
- ۱۰۲- در مجموعه اعداد ترتیبی، کدام حکم، معادل سه حکم دیگر نیست؟
 (۱) $\alpha \subset \beta$ (۲) $\alpha \subseteq \beta$ (۳) $\alpha \in \beta$ (۴) $\alpha < \beta$
- ۱۰۳- اگر $A * B = (A - B) \cup B$ ، آنگاه کدام حکم درست نیست؟
 (۱) $A * A = A$ (۲) $A * B = B * A$
 (۳) $A * (B * C) = (A \cup B) * C$ (۴) $A * (B \cup C) = (A * B) \cap (A * C)$
- ۱۰۴- بدون فرض اصل انتخاب، هر رده از کدام مورد یک تابع انتخاب دارد؟
 (۱) مجموعه‌های توابع (۲) کلاس‌های هم‌ارزی
 (۳) مجموعه‌های خوش‌ترتیب (۴) مجموعه‌های مرتب خطی
- ۱۰۵- در مورد سه عدد اصلی زیر، کدام رابطه برقرار است؟
 $a = \aleph_0^{\aleph_0}$ $b = \aleph_0^{\aleph_0^2}$ $c = 2^{\aleph_0^{\aleph_0}}$
 (۱) $b < a < c$ (۲) $b < a = c$
 (۳) $c < a < b$ (۴) $c < a = b$
- ۱۰۶- کدام مجموعه، ناتهی است؟
 (۱) A^B (۲) $A \times B$ (۳) $A \cap B$ (۴) $A \cup B$
- ۱۰۷- در منطق مرتبهٔ دوم با سمانتیک استاندارد، چند مورد از جملات زیر، تناقض منطقی است؟
 $\forall x \forall x \forall x$ $\forall x \exists x \forall x$ $\exists x \forall x \forall x$ $\exists x \exists x \forall x$
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۱۰۸- در منطق مرتبهٔ دوم با سمانتیک استاندارد، چند مورد از قضیه‌های (لوونهایم - اسکولم، تمامیت، فشردگی، صحت) برقرار است؟
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۱۰۹- اگر Γ مجموعه همه فرمول‌های زبان مرتبه اول باشد که با یک فرمول خاص φ سازگار هستند، آنگاه کدام مورد در خصوص Γ صحیح است؟
 (۱) تنها اگر φ صدق منطقی نباشد، ناسازگار است. (۲) تنها اگر φ تناقض منطقی باشد، سازگار است.
 (۳) تنها اگر φ صدق منطقی نباشد، سازگار است. (۴) تنها اگر φ تناقض منطقی باشد، ناسازگار است.
- ۱۱۰- اگر T مجموعه همه جملات صادق در زبان آنالیز مرتبه اول در مدل استاندارد $\mathbb{R}$ باشد، آنگاه کدام مورد در خصوص T صحیح است؟
 (۱) کامل و جازم است. (۲) نه جازم است و نه کامل.
 (۳) کامل است، اما جازم نیست. (۴) جازم است، ولی کامل نیست.

- ۱۱۱- کدام مورد عبارت زیر را به نحو صحیح تکمیل می‌کند؟
«رابطه کوچک تری .....، یک خوش‌تر تیبی .....»
(۱) صرفاً روی مدل‌های ناستاندارد شمارا برای حساب اعداد طبیعی - است
(۲) صرفاً روی برخی مدل‌های ناستاندارد حساب اعداد طبیعی - نیست
(۳) روی هر مدل ناستاندارد شمارا برای حساب اعداد طبیعی - است
(۴) روی هیچ مدل ناستاندارد حساب اعداد طبیعی - نیست
- ۱۱۲- نظریه تصویری معنا، منسوب به کدام فیلسوف است؟
(۱) بارکلی (۲) دکارت (۳) لاک (۴) هیوم
- ۱۱۳- از نظر راسل، دو لفظ مفرد «این» و «رستم» چگونه الفاظی هستند؟
(۱) گاهی اولی، اسم خاص منطقی و دومی، اسم خاص متعارف است.
(۲) گاهی اولی، اسم خاص متعارف و دومی، اسم خاص منطقی است.
(۳) همیشه هر دو، اسم خاص منطقی هستند.
(۴) همیشه هر دو، اسم خاص متعارف هستند.
- ۱۱۴- بنابر نظر راسل، گزاره اتمی شامل کدام است؟
(۱) نام (۲) معنای نام
(۳) مدلول نام (۴) وصف خاصی که جایگزین نام می‌شود.
- ۱۱۵- بنابر نظر کدام فیلسوف، «a» ارجاع می‌کند به «a» بی‌معناست؟
(۱) مور (۲) کارنپ (۳) راسل (۴) وینگشتاین
- ۱۱۶- بنابر نظریه معنای تحقیق‌گرایانه، جملات اخلاقی دارای کدام معنا نیستند؟
(۱) شناختی (۲) غیرشناختی
(۳) مستقل از جهان مستقل از تجربه (۴) مرتبط با جهان مستقل از تجربه
- ۱۱۷- واقع‌گرایی در حوزه صدق‌های منطقی، مطابق با نظر کدام فیلسوف است؟
(۱) پاتنم (۲) کارنپ (۳) راسل (۴) وینگشتاین
- ۱۱۸- از نظر رمزی، کدام‌یک از پارادوکس‌های زیر، در رده پارادوکس‌های منطقی و ریاضی نیست؟
(۱) راسل (۲) دروغ‌گو (۳) بورالی - فورتی (۴) مصداق خود نبودن
- ۱۱۹- از نظر کوااین، حامل صدق چیست؟
(۱) اظهار (۲) جمله (۳) گزاره (۴) معنا
- ۱۲۰- از نظر کدام فیلسوف، زبان طبیعی تنها یکی از شماهای مفهومی متعدد است؟
(۱) دامت (۲) پاتنم (۳) کوااین (۴) کارنپ
- ۱۲۱- کدام فیلسوف، معتقد بود که واحد معناداری، جمله نیست؟
(۱) کوااین (۲) کارنپ (۳) تارسکی (۴) آیر
- ۱۲۲- به نظر کدام فیلسوف، می‌توان نام‌های خاص را با محمول جایگزین کرد؟
(۱) دامت (۲) کریپکی (۳) کوااین (۴) لوئیس
- ۱۲۳- برون‌گرایی معنایی، مطابق با نظر کدام فیلسوف است؟
(۱) سرل (۲) کوااین (۳) پاتنم (۴) گرایس
- ۱۲۴- بنابر نظر کدام فیلسوف، منطق مرتبه دوم همان نظریه مجموعه‌ها است؟
(۱) پاتنم (۲) دامت (۳) کارنپ (۴) کوااین

- ۱۲۵- بنابر انتقاد استراسون علیه راسل، جملات شامل وصف خاص بدون مرجع، کدام ویژگی را دارند؟
 (۱) گاهی بی معنا هستند. (۲) همواره بی معنا هستند.
 (۳) گاهی بدون ارزش صدق هستند. (۴) همواره بدون ارزش صدق هستند.
- ۱۲۶- از نظر کریپکی، عبارت «آب همان H_2O است»، چگونه عبارتی است؟
 (۱) ممکن پیشینی (۲) ممکن پسینی (۳) ضروری پیشینی (۴) ضروری پسینی
- ۱۲۷- بنابر تلقی متعارف، گزاره کدام نقش را ندارد؟
 (۱) آنچه متعلق باور است. (۲) آنچه مطابق یک جمله صادق است.
 (۳) آنچه با بیان یک جمله گفته می شود. (۴) آنچه طرف رابطه استنتاج منطقی است.
- ۱۲۸- بنابر نظر کدام فیلسوف، ضرورتاً هر چیزی ضرورتاً چیزی است؟
 (۱) ویلیامسون (۲) فاین (۳) رایت (۴) دویت
- ۱۲۹- بنابر نظر کدام فیلسوف، طبیعی بودن معیار عینیت است؟
 (۱) پاتنم (۲) دامت (۳) دیویدسون (۴) لوئیس
- ۱۳۰- بنابر نظریه فیلد (Hartry Field)، کدام مورد در خصوص قضایای ریاضی نظیر « $2+2=4$ »، صحیح است؟
 (۱) صادق هستند. (۲) بی معنا هستند.
 (۳) کاذب هستند. (۴) نه صادق اند و نه کاذب.

فلسفه علم - تاریخ علم

- ۱۳۱- در حل مسئله استقرأ، نکته اصلی کدام رویکرد، این است که «استقرأ روشی است که در شناخت طبیعت از بیشترین شانس برخوردار می باشد»؟
 (۱) احتمال گرایانه (۲) پیشینی (۳) تجربی (۴) عمل گرایانه
- ۱۳۲- طبق نظر پوزیتیویست های منطقی، دلیل معنی داری گزاره های تحلیلی کدام است؟
 (۱) عملاً verifiable هستند. (۲) علی الاصول verifiable هستند.
 (۳) همه ادعاهایشان راجع به جهان خارج است. (۴) صدق آنها به صرف معنا و زبان حاصل است.
- ۱۳۳- با نظر به «معمای جدید استقرأ»، کدام مورد جزو مدعیات یا مقاصد نلسون گودمن نیست؟
 (۱) تأیید علمی دو فرضیه «هر زمردی سبز است» و «هر زمردی سابی است»، قبل از زمان t به یک اندازه است.
 (۲) آنچه که قبل از زمان t سابی است، لازم نیست بعد از این زمان، به آبی تغییر رنگ دهد.
 (۳) نظریه تأیید همپل، گرچه جامع است، ولی مانع نیست.
 (۴) نظریه تأیید همپل، یک نظریه صرفاً صوری است.
- ۱۳۴- کدام مورد، حاوی نکته اصلی مکتب بیزگرایی برای حل «پارادوکس کلاغها» است؟
 (۱) «تأیید»، درجات دارد.
 (۲) «اصل هم ارزی» همپل، اصل معتبر یا الزامی نیست.
 (۳) «شاهد قدیمی» نمی تواند هیچ تأییدی را برای فرضیه فراهم آورد.
 (۴) با «فرضیه بیز»، دیگر نمونه هایی چون «گاو زرد» نمی توانند به عنوان شاهد برای فرضیه کلاغها عمل کنند.
- ۱۳۵- قواعد روش شناختی علم شناسی کارل پوپر، کدام گزاره را ابطال پذیر نمی سازد؟
 (۱) کلاغ سیاه وجود دارد.
 (۲) عنصر شیمیایی با عدد اتمی ۷۲ وجود دارد.
 (۳) احتمال سرطان ریه با استعمال سیگار، 3% افزایش می یابد.
 (۴) احتمال واپاشی یک اتم مشخص اورانیوم در بازه زمانی بعدی نیمه عمری آن برابر $\frac{1}{4}$ است.

۱۳۶- کدام مورد در خصوص «تجربه‌گرایی بر ساختی» (ون فراسن)، نادرست است؟

- (۱) آنتی‌رنالیست هستی‌شناختی است.
- (۲) خطر معرفتی باور به کفایت تجربی یک نظریه را می‌پذیرد.
- (۳) نگاه از میکروسکوپ را برخلاف تلسکوپ، «مشاهده» محسوب نمی‌کند.
- (۴) باور عملی یک دانشمند خاص به صدق یک نظریه را در تعارض با آموزه‌های خود نمی‌بیند.

۱۳۷- در مبحث تعیین ناقص (underdetermination)، به چه نوع فرضیه‌هایی «فرضیه‌های رقیب» اطلاق می‌شود؟

- (۱) کلیه نتایج‌شان کاملاً یکسان باشد.
- (۲) توان تبیین‌گری آنها کاملاً یکسان باشد.
- (۳) نتایج مشاهداتی آنها یکسان ولی نتایج نظری‌شان متفاوت باشند.
- (۴) نسبت به پدیده(های) تحت بررسی، پیش‌بینی‌های متفاوتی داشته باشند.

۱۳۸- کدام مورد در خصوص دیدگاه‌های مربوط به قوانین طبیعت، درست است؟

- (۱) دیدگاه «کلی‌ها»، قوانین طبیعت را چیزی جز تعمیم‌ها و انتظام‌های موجود در طبیعت نمی‌داند.
- (۲) دیدگاه «ساده انتظام»، علی‌رغم مشکلات گوناگونش، مسئله‌ای از جهت «قوانین بی‌مصدق» ندارد.
- (۳) دیدگاه «ذات‌گرایی نو»، برای قوانین طبیعت، ضرورت امکانی (contingent necessity) قائل است.
- (۴) از جمله نقدهای وارده بر دیدگاه «سیستمی»، این است که «معیاری برای توزین سادگی و قوت وجود ندارد».

۱۳۹- کدام مورد، با مدل D-N تبیین (همپل) مطابقت دارد؟

- (۱) تبیین‌خواه باید نتیجه‌علی تبیین‌گر باشد.
  - (۲) تبیین به معنی اندراج تبیین‌خواه ذیل قوانین عام است.
  - (۳) جملاتی که تبیین‌گر را می‌سازند، می‌توانند کاذب باشند.
  - (۴) تبیین‌خواه باید جزو مقدمات قیاسی باشد که سازنده تبیین است.
- ۱۴۰- کدام مورد در خصوص «علت مادی» معرفی شده توسط بسکار، نادرست است؟

- (۱) «علت مادی» یا مواد علم، یک محصول اجتماعی است.
- (۲) «علت مادی» یا مواد علم، همواره در معرض تغییر هستند.
- (۳) «علت مادی» در نظر وی، ابژه‌های ناگذرای فعالیت علمی هستند.
- (۴) از آنجا که تصور مبنایی او از فعالیت علمی، مبتنی بر مفهوم «کار» است، از «علت مادی» نام می‌برد.

۱۴۱- از منظر فلسفه علم لاکاتوش، «استخوان‌بندی برنامه پژوهشی» با کدام مورد مطابقت دارد؟

- (۱) ابطال‌ناپذیر است.
- (۲) نباید به صفت ابطال‌پذیر یا ابطال‌ناپذیر وصف شود.
- (۳) با عواطف و تعصبات مدافعانش ابطال‌ناپذیر می‌شود.
- (۴) با تصمیم روش‌شناختی مدافعانش، ابطال‌ناپذیر می‌شود.

۱۴۲- در فلسفه علم کوهن، کدام درست است؟

- (۱) مباحثات و احتجاجات بین طرفداران پارادایم‌های مختلف بیشتر باید از جنس ترغیب باشد.
- (۲) رقابت پارادایم‌های هم‌عصر در جامعه علمی نشان می‌دهد که کدام‌یک از آنها، در حل مسائل موفق‌تر هستند.
- (۳) این جمله که مدافعان پارادایم‌های رقیب «در جهان‌های مختلفی زندگی می‌کنند»، دلالت بر پادواقع‌گرایی هستی‌شناختی می‌کند.
- (۴) عوامل مؤثری که موجب می‌شوند دانشمندان پارادایم خود را تغییر دهند، موضوع پژوهش‌های روان‌شناختی و جامعه‌شناختی نمی‌تواند باشد.

۱۴۳- کدام فیلسوف علم، فرض نمی‌کند که تغییر نظریه‌ها باید به استناد تصمیمات و انتخاب‌های دانشمندان تبیین شود؟

- (۱) پوپر (۲) چالمرز (۳) لاکاتوش (۴) کوهن

۱۴۴- فایربرد با کدام مورد، موافق است؟

- (۱) علم اساساً قابل نهادی شدن نیست.
 (۲) نهادی شدن علم، با نگرش انسان‌گرایانه سازگار نیست.
 (۳) اساساً فایربرد در خصوص نهادی شدن علم، نظریه‌پردازی نکرده است.
 (۴) فقط برخی از شیوه‌های نهادی شدن علم، با نگرش انسان‌گرایانه سازگار نیست.

۱۴۵- از نظر لاکاتوش، وقتی برنامه‌ای بدان حد توسعه یافته باشد که بردن آن به بونه آزمون‌های مشاهده‌ای مناسبت پیدا کند،

کدام مورد صحیح خواهد بود؟

- (۱) نه تأیید و نه ابطال، اهمیتی نمی‌یابد.
 (۲) ابطال است که اهمیت فوق‌العاده می‌یابد، نه تأیید.
 (۳) تأیید است که اهمیت فوق‌العاده می‌یابد، نه ابطال.
 (۴) رقابت بین برنامه‌های پژوهشی است که اهمیت فوق‌العاده می‌یابد.

۱۴۶- واقع‌گرایی انتقادی بسکار، قائل به کدام مورد نیست؟

- (۱) امکان پیشرفت (۲) اجتماعی بودن علم
 (۳) صدق مطابقتی (۴) نسبی‌گرایی معرفت‌شناختی

۱۴۷- در فلسفه دان آیدی میان انسان و دماسنج به‌عنوان ابزاری برای اندازه‌گیری، کدام نسبت برقرار است؟

- (۱) بدنمندی (۲) زمینه‌ای (۳) هرمنوتیک (۴) غیریت

۱۴۸- کدام مورد، به ترتیب معرف «جهان ۳» و «جهان ۲» طبق دیدگاه سه جهان پوپر می‌باشد؟

- (۱) قلمرو معرفت‌شناسی - قلمرو محتوای گزاره‌ها (۲) قلمرو شناخت عینی - قلمرو حالات ذهنی
 (۳) قلمرو قوانین و مکانیسم‌های علی - قلمرو سمانتیک (۴) قلمرو افکار و احساسات ذهنی - قلمرو قوانین طبیعی

۱۴۹- عمده فعالیت دانشمندان در دوره عادی علمی چیست؟

- (۱) حل معماهای طرح‌شده در پارادایم
 (۲) تلاش برای ایجاد پارادایم‌های جدید جامع‌تر و دقیق‌تر
 (۳) تلاش برای تبلیغ و معرفی پارادایم به مردم و سایر حوزه‌های پژوهشی
 (۴) تلاش برای به چالش کشیدن پارادایم با مشاهدات و آزمایش‌های جدید

۱۵۰- دیدگاه تیم مادلین درباره ماهیت قوانین طبیعت، کدام است؟

- (۱) حقایق امکانی و قراردادی جهان (۲) توصیف الگوها در جهان فیزیکی
 (۳) نتیجه تعمیم جهان‌شمول روی فکت‌ها (۴) موجودات بنیادی و تقلیل‌ناپذیر جهان

۱۵۱- ایده اصلی برهان معجزه ممنوع (no-miracle argument) چیست؟

- (۱) توفیق علم، معجزه‌آمیز است، اگر نظریه‌های علمی صادق نباشند.
 (۲) اگر نظریه‌های علمی موفق نباشند، صدق آنها معجزه‌آمیز است.
 (۳) نظریات علمی موفق‌اند، و این امر، معجزه‌آمیز است.
 (۴) نظریات علمی موفق‌تر معقول‌ترند.

۱۵۲- به نظر ون‌فراسن، مسئله استنتاج (inference problem) و مسئله شناسایی (identification problem) دو

مسئله‌ای هستند که هر نظریه ..... باید آنها را حل کند.

- (۱) قوانین طبیعت (۲) رئالیسم علمی (۳) متافیزیک (۴) تبیین

۱۵۳- فرااستقراء بدیینه لادون، چه استدلالی است؟

- ۱) از این ادعا حمایت می‌کند که توفیق تجربی، نتیجه صدق (تقریبی) است.
- ۲) این ادعا را به چالش می‌کشد که توفیق تجربی و صدق تقریبی، ربطی به هم ندارند.
- ۳) از این ادعا حمایت می‌کند که توفیق تجربی، معیار مناسبی برای صدق (تقریبی) است.
- ۴) این ادعا را به چالش می‌کشد که توفیق تجربی، معیار مناسبی برای صدق (تقریبی) است.

۱۵۴- در کدام عبارت، نقد نیومن به رئالیسم ساختاری، مطرح شده است؟

- ۱) شناخت علمی دوری است، زیرا برای استنباط آن، باید ساختار واقعیت را فرض کنیم.
- ۲) شناخت علمی را غیرممکن می‌کند، زیرا ما نمی‌توانیم ساختار واقعیت را مستقیماً مشاهده کنیم.
- ۳) منجر به ناسازگاری در شناخت علمی می‌شود، زیرا نظریه‌های مختلف می‌توانند ساختارهای ناسازگاری داشته باشند.
- ۴) شناخت علمی را پیش‌پاافتاده و بی‌اهمیت جلوه می‌دهد، زیرا هر مجموعه‌ای با تعداد مشخص از هویت می‌تواند یک ساختار معین را نتیجه دهد.

۱۵۵- کدام مورد، جزء امتیازات تعبیر گرایشی احتمال نسبت به سایر تعابیر محسوب می‌شود؟

- ۱) می‌تواند انتساب احتمالات تک‌موردی و شانس عینی را توضیح دهد.
- ۲) می‌تواند احتمالات ذهنی و تصمیم‌گیری منطقی را توضیح دهد.
- ۳) می‌تواند احتمالات آماری و تعمیم استقرایی را محاسبه کند.
- ۴) می‌تواند احتمالات منطقی و استنتاج قیاسی را محاسبه کند.

۱۵۶- کدام مورد در خصوص «جفت طوسی» نادرست است؟

- ۱) مدل جدید حرکت سیاره‌ای که توسط خواجه نصیرالدین طوسی ارائه شد.
- ۲) مدلی از حرکت سیاره‌ای مبتنی بر هیئت بطلمیوسی که توسط خواجه نصیرالدین طوسی ارائه شد.
- ۳) مدل جدید حرکت سیاره‌ای که به‌نحوی به نقد مدل حرکت سیاره‌ای بطلمیوس پرداخته و در مکتب مراغه دنبال شد.
- ۴) کندی، طی مقاله‌ای به معرفی مدل جدید حرکت سیاره‌ای خواجه نصیرالدین طوسی با عنوان جفت طوسی پرداخته است.

۱۵۷- میزان الحکمه و صورالکواکب، به ترتیب، اثر کیست؟

۱) ابوریحان بیرونی - خواجه نصیرالدین طوسی	۲) خواجه نصیرالدین طوسی - ابوریحان بیرونی
۳) عبدالرحمن صوفی - عبدالرحمن خازنی	۴) عبدالرحمن صوفی - عبدالرحمن خازنی

۱۵۸- کدام علوم، در ذیل علوم تعالیم یا تعلیمات جای می‌گیرد؟

۱) طب و داروشناسی	۲) کیمیا
۳) نجوم و هیئت	۴) فیزیک و متافیزیک

۱۵۹- موضوع کتاب قانون مسعودی چیست؟

۱) تاریخ	۲) طب
۳) علم احکام نجوم	۴) ریاضیات و نجوم

۱۶۰- تحفه سعديه اثر کیست و موضوع آن چیست؟

۱) ابن سینا - فلسفه	۲) ابن سینا - طب
۳) قطب‌الدین شیرازی - طب	۴) قطب‌الدین شیرازی - نجوم

۱۶۱- شرح درست گردش ربوی خون، در کدام اثر طبی دوره اسلامی آمده است؟

۱) القانون فی الطب ابن سینا	۲) الحاوی محمد بن زکریای رازی
۳) ذخیره خوارزمشاهی جرجانی	۴) شرح تشریح القانون ابن نفیس دمشقی

۱۶۲- کتاب الحشائش فی هیولی الطب، ترجمه کدام اثر است؟

- (۱) مَتریا مدیکا دیسکوریدس
(۲) تترا بیبلوس بطلمیوس
(۳) کُنَّاش اهرن القس
(۴) یکی از رسائل شانزده گانه جالینوس
- ۱۶۳- فارماکوپه ایرانی (پرسیکا فارماکوپه) اثر آنژلوس فرانسوی، براساس کدام اثر داروشناسی ایرانی تدوین شد؟
- (۱) اختیارات بدیعی
(۲) الادویة المركبہ ابن سینا
(۳) تحفه حکیم مؤمن
(۴) قرابادین حکیم شفائی

۱۶۴- کدام نوع از اسطرلابها، در تمدن اسلامی رواج و کاربرد بیشتری داشت؟

- (۱) مسطح
(۲) کروی
(۳) زورقی
(۴) خطی
- ۱۶۵- شهرت کمال الدین فارسی، در کدام حوزه از علوم دوره اسلامی است؟
- (۱) نجوم
(۲) نورشناسی
(۳) ریاضیات
(۴) حیل و مکانیک

۱۶۶- کدام خاورشناس، به چاپ و ترجمه زیج صابی یا زیج ابوعبدالله بتانی همت گماشت؟

- (۱) کِنْدی
(۲) مایرهوف
(۳) نالینو
(۴) نولدکه
- ۱۶۷- نظریه مندل درباره وراثت در زیست‌شناسی، حاصل تحقیق بر روی کدام مورد بود؟
- (۱) کروموزوم‌های انسانی
(۲) گیاهان و پرورش آنها
(۳) حیوانات خانگی و مشاهدات وی
(۴) مگس‌های خاصی با تولید نسل ۱۰ تا ۱۵ روزه

۱۶۸- ایده «مسافت آزاد میانگین» در نظریه جنبشی گازها را چه کسی مطرح نمود؟

- (۱) جیمز کلارک ماکسول
(۲) رابرت براون
(۳) رودلف کلاوزیوس
(۴) لودویگ بولتزمان
- ۱۶۹- کدام مورد در خصوص توضیح پراش، درست است؟
- (۱) آکادمی فرانسه تا سال ۱۸۱۷، کار یانگ را به‌عنوان بهترین توضیح پراش به رسمیت شناخته بود.
(۲) پواسون طرفدار نظریه ذره‌ای نیوتن بود ولی پیش‌بینی و محاسبات وی درباره مدل موجی فرنل، مؤید نظریه موجی نور بود.
(۳) از منظر تاریخی براساس مدل موجی فرنل، در اثر پراش از یک مانع کوچک گرد، لکه تاریکی در مرکز سایه آن مانع باید تشکیل می‌شد.
(۴) آراگو فیزیکدان، مقدمات انجام آزمایشی برای سنجش پیش‌بینی پواسون ترتیب داد، اما مشاهدات وی با مدل فرنل مطابقت نداشت.

۱۷۰- در حوزه جریان الکتریکی، کدام مورد درست است؟

- (۱) فارادی در سال ۱۸۳۱ م. با محاسبات ریاضی درباره اثرات مغناطیسی جریان الکتریکی، زمینه شکل‌گیری الکترومغناطیس را فراهم نمود.
(۲) ولتا در سال ۱۸۰۰ م. پیل الکتریکی ساخت و شاخه‌های متعددی همچون الکتروشیمی و الکترومغناطیس را بنیان نهاد.
(۳) اورستد دانمارکی در سال ۱۸۲۰ م. اثر مغناطیسی جریان الکتریکی را کشف کرد و قانون القاء الکترومغناطیس را کشف نمود.
(۴) گالوانی در نیمه دوم قرن هیجدهم با مطالعه بر روی پای قورباغه، به نوعی الکتروسیته جانوری، باور پیدا کرد که زمینه مطالعات بر روی جریان الکتریکی را فراهم نمود.

۱۷۱- کدام مورد، نادرست است؟

- ۱) هانری بکرل، در دهه آخر قرن نوزدهم کشف کرد که عناصر دیگری همچون اورانیوم می‌توانند پرتوهای رونتگن، تولید کنند.
- ۲) فیلیپ لنارد در صورتبندی مسئله موسوم به اثر فوتوالکتریک که بعدها توسط اینشتین در ۱۹۰۵ حل شد نقش داشت.
- ۳) فیلیپ لنارد در دهه آخر قرن نوزدهم نشان داد که پرتوهای کاتدی می‌توانند از ورقه‌های نازک فلزی عبور کنند.
- ۴) رونتگن در دهه آخر قرن نوزدهم، با استفاده از لامپ خلأ بهبودیافته نشان داد که پرتوهای کاتدی موسوم به X، شکلی از امواج الکترومغناطیسی هستند.

۱۷۲- کدام مورد، با پاسخ اینشتین به این پرسش که «چگونه نظریه نسبیت خاص را ابداع کردم؟» سازگار است؟

- ۱) به نظر اینشتین، حرکت زمین را با آزمایش نورشناختی می‌توان ردیابی کرد.
- ۲) اینشتین راه‌حل خود را در جرح و تعدیل اندیشه لورنتس و معادلات وی یافت.
- ۳) اینشتین، کلید حل مسئله منجر به نظریه نسبیت خاص را در تحلیل مفهوم زمان یافت.
- ۴) به بیان اینشتین، یقین دارم که ایده نسبیت خاص، به مسئله خواص نورشناختی اجسام متحرک مربوط نمی‌شود.

۱۷۳- کدام مورد با به‌کارگیری گالیله از تلسکوپ، سازگار است؟

- ۱) گالیله اهله زهره را مشاهده کرد و در آن، تأییدیه‌ای بر قمر بودن آن یافت.
- ۲) گالیله با تلسکوپ، برخی از اقمار مشتری را مشاهده کرد که پیامد آن، تأیید مرکزیت‌زدایی از زمین بود.
- ۳) گالیله سیاره زحل و حلقه پیرامون آن را با تلسکوپ مشاهده کرد و وجود این حلقه را نشانه‌ای بر ناکامل بودن سیارات منظومه شمسی تلقی نمود.
- ۴) اگرچه توماس دیگز، توماس هریت و گالیله از تلسکوپ استفاده نجومی می‌کردند اما اهمیت گالیله در انتشار مشاهدات نجومی‌اش با تلسکوپ در کتاب «دو علم جدید» بود.

۱۷۴- کدام مورد در خصوص کپلر، نادرست است؟

- ۱) به نظر وی، در فضای میان افلاک حامل سیارات شش‌گانه، پنج چندوجهی منتظم می‌توان گنجانند.
- ۲) کپلر ضمن بررسی دقیق و ریاضیاتی مسائل نجوم، در پی زدودن طالع‌بینی و اختربینی از علم نجوم بود.
- ۳) کپلر قانون سوم را در کتاب موزونیت عالم (۱۶۱۹) در کوشش برای به‌دست دادن قانون دقیق موسیقی افلاک یافت.
- ۴) کپلر قانون دوم خود را سبب حل مسئله بی‌نظمی در سرعت سیارات می‌دانست که به نظر وی در مدل بطلمیوس وجود داشت.

۱۷۵- کدام واژه لاتین را مدرسیان، در برابر اصطلاح ارسطویی معرفت (Episteme) به کار می‌بردند؟

Analytica (۱)	Knowledge (۲)
Scientia (۳)	Novatores (۴)

۱۷۶- کدام‌یک، از دانشکده‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های قرن شانزدهم اروپا نبود؟

الهیات (۱)	پزشکی (۲)
حقوق (۳)	فلسفه (۴)

۱۷۷- کدام ویژگی بنیادی فیزیک دکارتی، توجیه تجربی بی‌واسطه‌ای از تصویر جهان مدنظر اوست؟

مداخله آغازین (۱)	اصول هندسه و ریاضیات محض (۲)
ماده اندیشنده (Res Cogitans) (۳)	حرکت گردشاری (Vortical motion) (۴)

۱۷۸- روندهای آزمایشی دانشمندان قرن هفدهم نظیر پاسکال، تریچلی یا ریکولی، چه مشکلی را در پی داشت؟

- ۱) ایجاد اطمینان در روایت‌های آزمایشی
- ۲) اثبات کلیت یا باز نمودگری، برای نتیجه‌های آزمایشی به‌خصوص
- ۳) صادق فرض کردن تمام گزارش‌های شاهدان و عدم ارائه تفصیلی از آزمایش‌ها
- ۴) ایجاد اطمینان در روایت‌های آزمایشی و اثبات کلیت برای نتیجه‌های آزمایشی به‌خصوص

۱۷۹- در نامه‌های منتشر شده میان لایبنیتز و سیموئل کلارک، لایبنیتز چه ایراداتی را به تصویر جهانی نیوتون وارد می‌داند؟

- ۱) یاد کردن از گرانش نیوتونی به‌عنوان مفهوم نافلسفی «معجزه ابدی»
- ۲) مخدوش بودن اندیشه‌های نیوتون نسبت به مکان و زمان مطلق
- ۳) در نظر گرفتن خدا به‌عنوان ساعت‌سازی ناکامل
- ۴) هر سه مورد

۱۸۰- کدام‌یک، ماحصل پیدایش تحولات علمی در ابتدای قرن هجدهم میلادی، در قیاس با قرن شانزدهم است؟

- ۱) توجه به «روش» برخورد با پدیده‌های طبیعی به‌جای پرداختن به پیشینه‌های کلاسیک عصر باستان
- ۲) توجه به حیات فکری (vita contemplativa) به‌جای حیات فعال (vita activa)
- ۳) توجه به «شناختن چرایی» و کمرنگ‌تر شدن «شناختن چگونگی»
- ۴) تأکید بر «ریاضیات‌گرایی» به‌جای «تجربه‌گرایی محض»

